

Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву
Универзитета у Крагујевцу
Број: 1961/4
Краљево, 24.12.2019.године

На основу члана 102. став 12. Закона о високом образовању ("Службени гласник Републике Србије" број 88/2017, 27/2018 – др. Закон и 73/2018), и чланова 67. и 129. Статута Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву Наставно научно веће, на седници одржаној 24.12.2019. године, донело је

ПРАВИЛНИК О ПРАВИЛИМА СТУДИРАЊА НА ОСНОВНИМ И МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о правилима студирања на основним и мастер академским студијама (у даљем тексту Правилник) се ближе уређују организација и извођење основних и мастер академских студија (у даљем тексту: студије), односно облици наставе, обезбеђивање услова за квалитетно извођење наставе, информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика наставе, упис на студије, правила студирања, провера знања и оцењивање, напредовање студената, завршни, дипломски и мастер рад и друга питања у вези са наставом на Факултету за машинство и грађевинарство у Краљеву (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Образовна делатност на Факултету организује се и остварује кроз академске студије на основу акредитованих студијских програма за стицање високог образовања а у складу са са дозволом за рад, Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту Универзитет) и Статутом Факултета.

II ОРГАНИЗАЦИЈА И ИЗВОЂЕЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Члан 3.

Факултет остварује акредитоване студијске програме на основним академским студијама у оквиру образовно-научног поља **Техничко технолошке науке** из научних области **машинско инжењерство, грађевинско инжењерство и инжењерство заштите на раду** и то:

- студијски програм *основних академских студија Машинско инжењерство* за стицање стручног назива дипломирани инжењер машинства (дипл.инж.маш.) које имају 240 ЕСПБ бодова и трају четири године односно осам семестара.
- заједнички студијски програм *основних академских студија Грађевинско инжењерство* за стицање стручног назива инжењер грађевинарства (инж.грађ.) које имају 180 ЕСПБ бодова и трају три школске године односно шест семестара.

- заједнички студијски програм *основних академских студија Инжењерство заштите на раду* за стицање стручног назива инжењер заштите на раду (инж.зашт.на раду) које имају 180 ЕСПБ бодова и трају три школске године односно шест семестара.

Заједничке студијске програме Грађевинско инжењерство и Инжењерство заштите на раду организују и изводе Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву Универзитета у Крагујевцу и Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду.

Члан 4.

Факултет остварује акредитоване студијске програме на *мастер академским студијама* у оквиру образовно-научног поља **Техничко технолошке науке** из научне области **машинско инжењерство** и то:

- студијски програм мастер академских студија Машинско инжењерство за стицање стручног назива мастер инжењер машинства које имају 60 ЕСПБ бодова и трају једну годину односно два семестара са следећим модулима:
  - Пројектовање у машиноградњи;
  - Производно машинство;
  - Аутоматско управљање, роботика и флуидна техника;
  - Енергетика и заштита животне средине.

Члан 5.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

Настава се одвија кроз: 1) активну наставу, 2) самостални рад студента, 3) колоквијуме, 4) испите, 5) стручну праксу, 6) израду дипломског рада, итд. Активна настава се остварује кроз предавања, вежбе, друге облике наставе и истраживачки рад.

Настава на предмету изводи се у складу са програмом предмета који је дефинисан акредитационом студијског програма а за то је одговоран предметни наставник. Предметни наставник је у обавези да на првим предавањима представи план рада на предмету за текућу школску годину и учини га јавно доступним студентима. Настава мора бити покривена одговарајућом литературом (уџбеник, скрипта и слично). Предметни наставник се стара о квалитету наставног процеса и оцењивања студената.

У случају спречености, повећаног оптерећења или неодговорног односа према обавезама из претходног става овог члана, Наставно научно веће (у даљем тексту Веће) на предлог надлежне катедре и декана може донети одлуку о замени предметног наставника.

Веће усваја извештај о реализацији наставе за текућу годину.

Члан 6.

Студентска служба доставља продекану за наставу званичан број регистрованих студената на одговарајући студијски програм, студијски модул, односно изборни предмет након окончања уписа.

Веће факултета одлучује да ли ће се у текућој школској години одвијати наставни процес на конкретном студијском програму, студијском модулу или изборном предмету.

III РЕЖИМ СТУДИЈА

3.1 Школска година

Члан 7.

Студијски програми на Факултету се остварују у току школске године која по правилу почиње **01. октобра** и траје 12 календарских месеци.

Школска година има, по правилу, 45 радних недеља од чега 30 наставних недеља и 15 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Настава у школској години остварује се у два семестра јесењи и пролећни у трајању од по 15 недеља.

Члан 8.

Распоред активности у школској години одвија се, по правилу, према следећој табели:

Почетак школске године	октобар
Јесењи семестар	15 недеља
Нова година и Божић	1 недеља
Јануарски испитни рок	2 недеље
Консултације	1 недеља
Фебруарски испитни рок	2 недеље
Пролећни семестар	15 недеља
Априлски испитни рок	1 недеља
Јунски испитни рок	2 недеље
Консултације	1 недеља
Јулски испитни рок	2 недеље
Летњи распуст	5 недеља
Августовски испитни рок	2 недеље
Консултације	1 недеља
Септембарски испитни рок	2 недеље

Последњи испитни рок за школску годину завршава се најкасније до 10. Октобра.

Из оправданих разлога, декан Факултета, уз сагласност Наставно-научног већа Факултета, може одредити и ванредне испитне рокове .

Коначни термини трајања јесењег и пролећног семестра, термини одржавања испитних рокова као и друга питања од значаја за одржавање наставе и испита уређује се Планом и програмом реализације наставе за сваку школску годину.

3.2 План и програм реализације наставе

Члан 9 .

Студије се реализују према плану и програму реализације наставе који, у складу са акредитационим документима, дозволом за рад и општим актом Факултета, доноси Веће Факултета.

Планом и програмом реализације наставе утврђују се:

- наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
- места извођења наставе;
- почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
- облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.);
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
- попис литературе за студије и полагање испита;
- могућност извођења наставе на страном језику;
- могућност извођења наставе на даљину;
- остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План и програм реализације наставе, заједно са календаром рада и календаром испита који чине његов саставни део, објављује се на интернет страници Факултета пре почетка наставе у одговарајућем семестру. При утврђивању плана и програма реализације наставе мора се водити рачуна да се ускладе термини полагања колоквијума и испита, тако да два колоквијума или два испита са исте године не могу бити организовани у истом дану, о чему се стара продекан за наставу.

У оправданим разлозима промена плана реализације наставе може се обавити и током школске године. Промена плана реализације наставе објављује се на интернет страници Факултета.

3.3 План рада на предмету

Члан 10.

За сваки предмет предметни наставник утврђује план рада током семестра по недељама.

План рада укључује:

- основне податке о предмету: назив, година, фонд часова, број ЕСПБ бодова;
- предуслове за уписивање предмета;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план извођења наставе (предавања и вежбе) по недељама;
- обавезе студената;
- предиспитне обавезе студената и начин њиховог вредновања;
- број и оквирне термине одржавања колоквијума;
- карактер и садржај испита;
- начин оцењивања на предмету, структуру укупног броја поена и начин формирања оцене;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- имена наставника и сарадника ангажованих на предмету.

Предметни наставник је у обавези да план рада на предмету достави продекану за наставу најкасније 10 дана пре почетка наставе и да га учини јавно доступним студентима најкасније у првој седмици наставе објавом на интернет страни Факултета.

3.4 Ангажовање студената у току школске године

Члан 11.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од:

- активне наставе (предавања, вежбе, консултације, пројекти, презентације, семинари, менторска настава, практична настава и слично);
- самосталног рада;
- колоквијума;
- испита;
- израде завршног, дипломског односно мастер рада;
- добровољног рада у локалној заједници организованог од стране Факултета на пројектима од значаја за локалну заједницу (хуманитарна активност, подршка лицима са посебним потребама и слично);
- других облика ангажовања, у складу са општим актом Факултета (стручна пракса и слично).

Добровољни рад је рад студента без накнаде, који организује Факултет на пројектима од значаја за локалну заједницу који се вреднује у систему високог образовања. Услови, начин организовања и вредновања добровољног рада, као и других ваннаставних активности студената уређују се општим актом Факултета који мора бити усклађен са Правилником о вредновању ваннаставних активности студената Универзитета у Крагујевцу који доноси Сенат Универзитета.

Члан 12.

На оба степена студија и на свим годинама, активна настава мора бити заступљена са најмање 600 часова годишње или 20 часова недељно. Студенти могу да буду оптерећени максимално са свим часовима највише са 900 (активна настава и остали часови) часова годишње или 30 часова недељно.

Члан 13.

Укупни збир ЕСПБ бодова на нивоу године мора да износи 60 ЕСПБ.

Ради равномерности оптерећења студената број ЕСПБ бодова по семестрима мора бити 30 уз толеранцију од 20%.

Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студената у савлађивању одређеног предмета и примене јединствене методологије Факултета за све студијске програме.

Један ЕСПБ бод одговара 20 - 30 сати рада. Број ЕСПБ бодова на појединачном предмету одређује се на основу укупног ангажовања студената (укупног броја часова активне наставе и укупног броја сати активног индивидуалног рада студента).

Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго) морају бити равномерно распоређени у току семестра. Укупни обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно броју ЕСПБ бодова.

Расподела оптерећења студената по семестрима и предметима контролише се у процесу самовредновања наставног процеса.

IV ОБЛИЦИ НАСТАВЕ

Члан 14.

У студијском програму утврђује се распоред предмета по студијским годинама и семестрима, организација наставе и вредност сваког предмета изражена у ЕСПБ бодовима.

Студијски програми остварују се кроз:

- предавања;
- вежбе (аудиторне, самосталне и лабораторијске);
- израду и одбрану графичких радова, пројектних задатака, семинарских радова;
- извештаје са лабораторијских вежби;
- самосталан рад у лабораторијама;
- консултације;
- менторски рад;
- колоквијуме;
- стручну праксу;
- испит;
- научноистраживачки рад студената уз менторство наставника и сарадника;
- завршни рад.

Студијски програм реализују наставници и сарадници, изабрани у наставничка звања (редовни професор, ванредни професор, доцент, наставник страног језика), односно сарадничка звања (асистент са докторатом, асистент и сарадник у настави), и одговорни су за правилно и доследно спровођење.

Члан 15.

Настава се организује и изводи према утврђеном распореду часова предавања и вежби.

Факултет је дужан да распоред часова предавања и вежби објави на огласним таблама и сајту Факултета најкасније 10 дана пре почетка наставе.

Распоред часова предавања и вежби садржи: назив студијског програма, студијску годину, назив предмета, време одржавања наставе (дан, сат), место одржавања наставе (амфитеатар, учионица, лабораторија), имена наставника и сарадника, и друге податке о настави који су потребни да би студент могао уредно похађати наставу и извршавати своје обавезе предвиђене студијским програмом.

Члан 16.

Наставници и сарадници су дужни да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме за полагање испита помогну студентима континуираним организовањем консултација - минимално два пута недељно. Термини и време одржавања консултација треба да буду усклађени са распоредом наставних активности и истакнути испред одговарајућег кабинета или лабораторије и на сајту Факултета.

Члан 17.

Промене распореда и плана рада у току наставе, по правилу није допуштена. Ако се укаже потреба за променом (због болести наставника или слично) продекан за наставу одређује замену, на предлог надлежне катедре.

4.1 Предавање

Члан 18.

Предавања су основни облик наставе на Факултету којим наставник упознаје студенте са теоријским поставкама и садржајем предмета на начин и у обиму утврђених студијским програмом. Предавања осликавају најновија сазнања у области коју предмет покрива. Предавања се посебно концентришу на градиво које није довољно обрађено у обавезној литератури за предмет, као и на градиво које је, према искуству, посебно тешко за студенте.

Предавања изводе наставници Факултета.

Факултет може на предлог Већа ангажовати предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад, за извођење дела активне наставе на стручно апликативним предметима, укључујући предавања и вежбе, највише до трећине часова наставе на том предмету у току семестра.

Наставници других факултета, односно универзитета, могу изводити предавања на Факултету, под условима, на начин и по поступку прописаним Законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета

4.2 Вежбе

Члан 19.

Вежбе имају за циљ да се студентима учини приступачнијом материја одговарајућег предмета .

На вежбама се тумаче и разрађују извори сазнања и различита теоријска схватања, обрађују примери из праксе, дају одговори на питања студената и организују посете институцијама и привредним организацијама изван Факултета ради упознавања са праксом.

Вежбе се одржавају у виду аудиторних, лабораторијских и самосталних вежбања, консултација при изради пројектних задатака и семинарских радова, практичне наставе и слично, зависно од природе наставног предмета.

За садржај вежби је одговоран наставник - носилац предмета и сарадник који изводи вежбе.

Рад студената на вежбама, колоквијумима и другим активностима у наставном процесу узима се у обзир при утврђивању оцене на испиту.

Члан 20.

На аудиторним вежбама показује се на типичним практичним проблемима и задацима, примена материје предмета која је изложена на предавањима, обрађују се методе решавања програмских садржаја из сваког предмета и слично. Аудиторне вежбе изводе наставници и сарадници у учионицама Факултета.

Члан 21.

На самосталним и лабораторијским (експерименталним) вежбама студенти добијају конкретне задатке из одређене области које сами решавају. Задатак може бити: проучавање проблема, графичко решавање, конструисање, обављање експерименталних мерења и испитивања и практичан рад уз помоћ лаборанта или сарадника.

Наставници, сарадници и лаборанти Факултета који руководе овим вежбама, помажу студентима у извођењу ових вежби, указују на специфичности појединих задатака и дају упутства за њихово правилно решавање.

Самосталне и лабораторијске вежбе обављају се у учионицама и лабораторијама, у обиму и са бројем часова који је предвиђен планом и програмом за поједине предмете.

4.3 Консултације

Члан 22.

Консултације су облик наставног рада који се по правилу одвијају у индивидуалном контакту наставника или сарадника и студента. Сврха консултација је да студентима омогући објашњење појединих, посебно сложених делова обухваћених програмом предмета, пружи помоћ при изради семинарских или других радова и шире информише студенте о темама из области која је обухваћена програмом предмета.

Наставник и сарадник мора заказати бар два сата консултација седмично. Наставници и сарадници морају обезбедити термине за консултације у два различита радна дана. Термини за консултације треба да буду усклађени са распоредом наставе и доступни студентима.

Време консултација објављује се испред одговарајућег кабинета или лабораторије и на сајту Факултета. Један термин консултација може се заменити консултацијама помоћу електронске поште, при чему су наставници и сарадници обавезни да одговоре на сва постављена питања.

4.5 Колоквијуми

Члан 23.

Колоквијуми су облик наставе у коме студенти самостално решавају одређене задатке и питања ради провере стечених знања из пређеног градива.

Градиво које се испитује на колоквијумима одговара до тада пређеном делу градива који представља логичну целину у оквиру наставног предмета.

Колоквијуми могу бити писмени, усмени, практични или комбиновани. Оцена постигнута на колоквијуму по правилу улази у поене за предиспитне обавезе.

Број колоквијума се утврђује студијским програмом за сваки наставни предмет. Планом рада за наставни предмет, са којим се упознају студенти на почетку предавања, прецизирају се редовни и поправни термини одржавања колоквијума. Број термина поправних колоквијума одговара броју термина редовних колоквијума. Са термином редовних и поправних колоквијума наставник мора упознати студенте у првој недељи извођења наставе.

За студенте који нису положили обавезне колоквијуме у редовним и поправним терминима или су незадовољни добијеном оценом организују се додатни термин за полагање обавезних колоквијума. Распоред одржавања додатних обавезних колоквијума објављује предметни наставник на огласној табли, уз консултацију са продеканом за наставу. Додатни термин се организују у периоду после задњег поправног колоквијума а у редовном термину испита испитног рока.

Резултати колоквијума објављују се на огласној табли или на сајту Факултета најкасније 48 сати од термина одржавања колоквијума.

4.6 Семинари, графички радови, пројектни задаци, семинарски радови

Члан 24.

Израда графичких радова, пројекатних задатака и семинарских радова представља специфичан облик вежбања у решавању конкретних стручних задатака и системској анализи и обради појединих делова програмских садржаја. Вежбе овог типа служе за увођење студената у самостално решавање практичних проблема и задатака струке. Истовремено њима се стичу знања и вештине за обављање високошколских послова.

Ове радове студенти израђују уз присуство и контролу наставника или сарадника, на часовима који су предвиђени студијским програмом. Преглед радова изводи се на часовима предвиђеним распоредом. Радове прегледају сарадници или наставници који оверавају исправност решења, проверавају самосталност израде, указују на недостатке, пружају помоћ и дају упутства за рад. Завршну оцену на радовима дају наставници или сарадници на основу провере радова и одбране истих од стране студената. Остварени резултати улазе у коначан збир поена са предиспитних активности.

Члан 25.

Семинари су облик наставе у коме студенти, под вођством руководиоца семинара, активно обрађују одређено наставно градиво, које студенти унапред припремају.

Циљ семинара је да се дубље и критички размотре неки тематски садржаји, као и да се студенти упознају са начинима критичког размишљања и закључивања у одређеним научним областима.

Семинари могу бити проблемски, уз видео или рачунарске симулације.

Руководиоци семинара су наставници или сарадници.

Члан 26.

Семинарски радови су облик наставе у коме студенти обрађују одређене проблеме из пређеног градива и стичу знања из методологије обављања научноистраживачког рада у одређеној области.

Циљ семинарског рада је увођење студената у научноистраживачки рад.

Члан 27.

Пројектни задаци су облик наставе у коме студенти самостално обрађују одређене проблеме из пређеног градива и стичу знања из методологије обављања инжењерског рада у одређеној области.

Циљ пројектних задатака је увођење студената у инжењерски рад.

4.7 Мениторски рад

Члан 28.

Менторски рад наставника може да се обавља са мањом групом студената (мање од 5 студената), уз сагласност декана на предлог одговарајуће катедре. Наставник упућује студенте на литературу неопходну за савлађивање програма образовања, прати њихов рад и уз редовне консултације помаже успешном савлађивању програма.

4.8 Стручна пракса

Члан 29.

Стручна пракса је део наставног процеса током кога студенти стичу практична знања из области која је обухваћена студијским програмом кроз директан контакт и учешће у радном процесу. Уједно се тим обликом наставе врши провера практичне примене стечених знања и вештина из пређеног градива, под надзором стручног лица.

Стручна пракса је део наставног процеса који се може обавити: у лабораторијама Факултета, одговарајућим предузећима, научноистраживачким установама, организацијама за обављање иновационе делатности, државним и јавним установама са којима Факултет има склопљен уговор о реализацији стручне праксе.

Студент уз помоћ Факултета или самостално бира организацију из државног или приватног сектора у којој ће обавити стручну праксу. **Стручна пракса се може обавити и у иностранству.**

На предлог студента, продекан за наставу одобрава да се пракса обави у жељеној организацији са којом се закључује уговор о извођењу стручне праксе а студенту се издаје писмени упут за стручну праксу.

За време стручне праксе студент води дневник у који уноси податке са обављене стручне праксе.

Студент је обавезан да по обављеној стручној пракси поднесе наставнику, одређеном планом извођења наставе за преглед и оцену стручне праксе, извештај о раду који је потписан од стране надлежног лица у предузећу где је пракса реализована са потврдом организације у којој је пракса обављена о времену проведеном на стручној пракси.

Дневник стручне праксе се оцењује описно са "положио" или "није положио".

Студенту који је одбранио извештај о раду и дневник стручне праксе, уписује се описна оцена у индекс и додељују му се ЕСПБ болови за обављену стручну праксу.

Уколико је дневник стручне праксе оцењен са "није положио", студенту се дају упутства за исправљање уочених недостатака у изради и одбрани стручне праксе.

Студент може поново приступити одбрани у року од 15 дана.

Студент бира наставника код кога ће обављати стручну праксу.

4.9 Стручне екскурзије

Члан 30.

Стручне екскурзије су дефинисане студијским програмом наставног предмета. Организује их предметни наставник по одобрењу продекана за наставу. План стручне екскурзије обавезно садржи: списак студената, начин организовања, начин обезбеђења и заштите и **начин финансирања**. Предлог термина извођења стручне екскурзије доставља се продекану за наставу пре почетка семестра у којем је планирано њено извођење а уврштава се у план рада за текући семестар након добијања сагласности од декана и продекана за наставу.

4.10 Групе за предавања и вежбе

Члан 31.

Предавања и вежбе се изводе по групама.

На основним академским студијама група за предавања има до 180 студената.

На мастер академским студијама група за предавања има до 32 студента.

Да би се држала предавања из изборног предмета потребно је да се пријави минимални број студената. Минимални број студената одређује Веће својом одлуком за текућу школску годину.

Број студената у групи за вежбе зависи од облика и врсте вежби.

Аудиторне вежбе на основним академским студијама се изводе са групом до 60 студената.

Аудиторне вежбе на мастер академским студијама се изводе са групом до 16 студената.

Самосталне вежбе, лабораторијске вежбе, преглед графичких радова, задатака и семинарских радова, и преглед и израда пројеката на основним академским студијама изводе се са групом до 20 студената.

Самосталне вежбе, лабораторијске вежбе, преглед графичких радова, задатака и семинарских радова, и преглед и израда пројеката на мастер академским студијама изводе се са групом до 8 студената

Распоред студената по групама објављује се на почетку семестра.

Студент не може променити групу без одобрења предметног наставника и сарадника.

4.11 Предиспитне обавезе

Члан 32.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Предиспитне обавезе су дефинисане студијским програмом и чине део процеса савладавања знања из области коју обухвата програм наставног предмета.

Предиспитне обавезе су: редовно похађање часова предавања и вежби (аудиторне, самосталне, лабораторијске), активно учешће у свим облицима наставе, семинарски рад, графички рад, презентација, пројектни задатак, стручна пракса, менторски рад, колоквијуми и друге обавезе предвиђене програмом наставног предмета.

Предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Резултати постигнути у предиспитним активностима уписују се у индекс.

Члан 33.

Студент је дужан да реализује предиспитне обавезе на време и на начин који је утврђен програмом предмета.

Број бодова остварен на предиспитним активностима признаје се при сваком полагању испита до почетка наставе тог предмета у наредној школској години.

4.12 СИР (студијски истраживачки рад)

Члан 34.

Студијско истраживачки рад има за циљ да студент примени основна, теоријско методолошка, научно-стручна и стручно-апликативан знања и методе при решавању проблема у оквиру научне области машинско инжењерство. У оквиру истраживачког рада студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим методама решавања.

Циљ овог истраживања је анализа и примена постојећих искустава у решавању проблема у области машинског инжењерства.

4.13 Испити

Члан 35.

После одслушаних предавања и испуњених предиспитних обавеза предвиђених студијским програмом, студент може приступити полагању испита.

Испит је завршни, обавезни вид провере знања из области обухваћене програмом наставног предмета.

На испитима се врши завршна провера знања студената из садржаја предмета, на начин и по поступку утврђеним општим актом Универзитета и Правилником о условима и начину полагања испита и оцењивању на испиту Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву.

Програмом предмета се утврђује структура и садржај испита. Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено или писмено и усмено што се утврђује студијским програмом и програмом сваког предмета.

У случају да се испит полаже комбанацијом више начина полагања, програмом предмета се утврђују услови под којима студент може да приступи различитим деловима испита.

V СТУДЕНТИ

Члан 36.

Статус студента стиче се уписом на акредитовани студијски програм који организује Факултет.

Студент се уписује у *статусу студента који се финансира из буџета* (у даљем тексту: буџетски студент) или у *статусу студента који се сам финансира* (у даљем тексту: самофинансирајући студент).

Уколико студент упоредо студира на два студијска програма или два модула у оквиру истог студијског програма, може бити у статусу буџетског студента само на једном од њих.

5.1 Буџетски студент

Члан 37.

Статус буџетског студента има студент:

- уписан по конкурсy за упис студената у прву годину студија у текућој школској години у оквиру одобреног броја буџетских места;
- који је у текућој школској години из уписаног студијског програма основних академских студија остварио 48 ЕСПБ бодова а који је рангиран у оквиру одобреног број места из буџета.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ бодова имају право да се у наредној години финансирају из буџета.

Рангирање студената из става 1 алинеја 2 овог члана врши се према одредбама Правилника о методологији рангирања студената при упису године студија и избору изборних предмета на Факултету за машинство и грађевинарство у Краљеву

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

5.2 Самофинансирајући студент

Члан 38.

Статус самофинансирајућег студента има студент:
уписан по конкурсy за упис студената у прву годину студија у текућој школској години у оквиру одобреног броја самофинансирајућих места;
који је у текућој школској години из уписаног студијског програма основних академских студија остварио 48 ЕСПБ бодова а који није рангиран у оквиру одобреног броја места из буџета;

који у текућој школској години није остварио 48 ЕСПБ бодова;
студент са инвалидитетом и студент уписан по афирмативној мери који у текућој школској години није остварио 36 ЕСПБ бодова;
студент који студира уз рад.

5.3 Гостујући студент

Члан 39.

Гостујући студент је студент другог универзитета односно факултета који уписује делове студијског програма на Факултету у складу са уговором између Факултета и тог другог универзитета, односно факултета, о признавању ЕСПБ бодова.

Својство гостујућег студента траје најдуже једну школску годину, односно два семестра.

Права и обавезе гостујућег студента, начин покривања трошкова његовог студирања, могућност настављања студија на Факултету и друга питања уређују се уговором из става 1. овог члана.

Похађање наставе и положени испити гостујућег студента доказују се индексом, односно одговарајућом потврдом.

5.4 Студент који остварује део студијског програма на другој високошколској установи у земљи и иностранству –мобилност студената

Члан 40.

Студент Факултета може остварити део студијског програма на другој високошколској установи у земљи и иностранству ако је закључен уговор о учењу између Факултета и те

друге високошколске установе. Уговором о учењу студент, Факултет и друга високошколска установа дефинишу одговарајуће предмете које студент планира да похађа и полаже, односно друге одговарајуће академске активности као што је истраживање и слично, које планира да оствари током периода мобилности.

Уговор о учењу је документ мобилности који је обавезан за студенте основних и мастер студија.

Мобилност студената Факултета (основна права и обавезе реализације, процедуре за признавање ЕСПБ бодова и слично) реализује се под условима и на начин који је дефинисан Правилником о реализацији и процедурама признавања мобилности студената и ЕСПБ бодова Универзитета у Крагујевцу

Члан 41.

По завршетку дела студијског програма на другом универзитету, односно факултету, студент наставља студије на Факултету и преноси ЕСПБ бодове за успешно положене и признате испите.

Признавањем испита признаје се и оцена коју је студент добио на испиту.

5.5 Студент са посебним потребама

Члан 42.

Факултет је дужан да студенте са посебним потребама равноправно укључи у наставно научни процес на Факултету.

Права студената из става 1. овог члана остварују се у складу са могућностима Факултета, прилагођавањем начина и метода извођења наставе, по посебном програму извођења наставе за студенте са посебним потребама, који доноси Веће факултета на почетку сваке школске године.

5.6 Студент уз рад

Члан 43.

Студент може студирати уз рад.

Под радом се подразумева рад на одређено или неодређено време, као и други облици рада у трајању дужем од 3 месеца, а којом приликом студент остварује зараду. Волонтерски и други облици ангажовања без надокнаде не могу бити услов за стицање статуса студирања уз рад.

Студент доказује свој радни статус достављањем копија уговора о радном ангажовању и прописаног обрасца за обавезно социјално осигурање (МА образац). Уколико се ради о ангажовању на одређени период, студент који студира уз рад је дужан да обавештава Факултет о свом радном статусу, односно свакој промени истог одмах, а најкасније приликом овере семестра.

Студент који студира уз рад при упису школске године одређује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

Студент који студира уз рад уписује се као самофинансирајући студент.

Услови, плаћање и начин студирања уз рад подробније се утврђују уговором о студирању који закључује Факултет са студентом.

5.7 Упис студената

Члан 44.

У прву годину акредитованих студијских програма које Факултет организује, могу се уписати кандидати под условима и на начин утврђен Законом, Конкурсом, општим актом Универзитета, Статутом Факултета и Правилником о упису студената на студијске програме првог и другог степена академских студија Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву.

Члан 45.

На вишу годину студија може се уписати студент другог факултета из научне области којој припада студијски програм а који је стекао право на упис наредне године студија на факултету са којег прелази и који је на основу признатих положених испита са факултета са којег долази у могућности да упише предмете наредне године студија на овом Факултету. Овај студент може се уписати само у статусу самофинансирајућег студента и не убраја се у одобрени број студената за одређени студијски програм.

Лице из става 1. овог члана доставља:

- писани захтев за упис најкасније до истека другог конкурсног рока за упис у наредну школску годину;
- захтев за признавање испита, студијски програм или у захтеву прецизно наведену интернет страницу на којој су доступни подаци о студијском програму, уверење о положеним испитима и оствареним ЕСПБ бодовима са назнаком да је стечен услов за упис наредне године студија и доказ да је уплатило трошкове односно накнаду за признавање испита.

Декан, на основу достављеног мишљења продекана за наставу или предметног наставника о процентуалном поклапању наставних предмета, доноси одлуку о признавању испита положених на другој високошколској установи. Положени испит на дугој високошколској установи се признаје уколико је полагањем испита остварен одговарајући број ЕСПБ бодова, по наставном програму који се не разликује или се у већем делу не разликује од наставног програма предмета на овом Факултету односно не више од 30% у обиму.

Лица из става 1. овог члана могу остварити право на упис ако Факултет има просторне и друге услове.

5.8 Упис студената на модуле студијског програма

Члан 46.

При подношењу пријаве на конкурс за упис на студијски програм мастер академских студија Машинско инжењерство кандидати се одређују за један од следећих модула:

- Пројектовање у машиноградњи;
- Производно машинство;
- Аутоматско управљање, роботика и флуидна техника;
- Енергетика и заштита животне средине.

Приликом подношења документације за упис мастер студија кандидат одређује приоритет уписа модула. Редослед (приоритет) модула одређује кандидат лично (модул под редним бројем 1, модул под редним бројем 2....).

Максималан број студената који могу да упишу модул је 15.

У случају већег броја пријављених кандидата за поједине модуле у односу на дефинисан максималан број студената, кандидати ће се рангирати за понуђене модуле у складу са чланом 19. Правилника о упису студената на студијске програме првог и другог степена академских студија.

Члан 47.

Студент има право да промени уписани модул уколико на том модулу има слободних места за упис.

Право из става 1. овог члана студент остварује на лични захтев, а на основу решења декана којим се утврђује разлика испита коју студент треба да положи приликом преласка са једног на други модул и број признатих испита и остварених ЕСПБ бодова.

VI ПРАВИЛА СТУДИЈА

Члан 48.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета, ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом и Правилником о методологији рангирања студената при упису године студија и избору изборних предмета на Факултету за машинство и грађевинарство у Краљеву.

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Члан 49.

Студент који не оствари право да се у наредној школској години финансира из буџета наставља студије у статусу самофинансирајућег студента.

Студенти који су уписали последњу годину студија у статусу самофинансирајућег студента задржавају статус самофинансирања и у обновљеној последњој години студија.

Самофинансирајући студент стиче право на упис:

- друге године - ако је у току претходног школовања остварио укупно најмање 37 ЕСПБ;
- треће године - ако је у току претходног школовања остварио укупно најмање 74 ЕСПБ;
- четврте године - ако је у току претходног школовања остварио укупно најмање 111 ЕСПБ..

Самофинансирајући студент који не оставри довољан број ЕСПБ бодова за упис наредне године студија обнавља исту годину студија.

Члан 50.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма при чему може уписати само оне предмете за које је стекао предуслов по студијском програму.

У првој школској години студија студент може пријавити предмете те године уписаног студијског програма, а у наредним школским годинама може пријавити предмете претходне и наредних студијских година.

Студент је обавезан да при упису наредне године студија најпре пријави све неположене предмете из претходних школских година.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студија. При упису сваке школске године студент се опредељује за изборне предмете из студијског програма предвиђене за ту годину студија.

Студент који се финансира из буџета опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ а највише 78 ЕСПБ бодова осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова. Ако студент пријави више од 60 ЕСПБ бодова, све бодове преко 60 ЕСПБ плаћа по цени бода утврђеној Ценовником школарина и услуга Факултета.

Студент који се сам финансира опредељује се у складу са студијским програмом за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ а највише 78 ЕСПБ бодова осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад при упису одговарајуће године студија опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 а највише 78 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Све пријављене бодове самофинансирајући студент плаћа по цени бода утврђеној Ценовником школарина и услуга Факултета.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити опредељивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

По истеку рокова за пријављивање предмета које студенти желе да упишу, формирају се спискови студената по предметима и објављују на сајту Факултета.

Члан 51.

У циљу ширег образовања студенту се при упису одговарајуће студијске године може дозволити да пријави највише два предмета - факултативни предмет (изборни предмет са уписаног студијског програма или предмет са другог студијског програма који се изводи на Факултету). Студент плаћа накнаду пропорционално броју ЕСПБ бодова које носе ти предмети. Факултативни предмети се наводе у додатку дипломе као додатна информација али се не рачунају у просечну оцену.

Студент који у току године не положи факултативне предмете које је уписао, у наредној школској години може уписати исте или друге предмете за које се определи у складу са претходним ставом.

Члан 52.

У циљу бржег завршавања студија, успешним студентима (студентима који су у току сваке школске године положили све испите уписане студијске године, са просеком преко 9,00) може се омогућити, на основу одлуке декана, упис и више од 60 ЕСПБ бодова, али не више од 90 ЕСПБ. Ови студенти не сnose трошкове више уписаних ЕСПБ бодова.

Члан 53.

Студент може на почетку пролећног семестра да промени или допуни листу изабраних предмета, уколико је, у складу са Законом и Статутом Факултета, положио испит из претходне године до почетка наставе из тог предмета у текућој школској години или из других оправданих разлога.

Молбу за промену или допуну пријављених предмета из става 1. овог члана студент подноси продекану за наставу на одговарајућем образцу који се преузима на студентском сервису е-студент.

Накнадна пријава или одјава изабраног предмета плаћа се по цени утврђеној Ценовником школарина и услуга Факултета.

Члан 54.

Студент Факултета има право да пређе са уписаног на други студијски програм истог степена студија који се реализује на Факултету, у складу са условима утврђеним у одговарајућем студијском програму.

Промена студијског програма врши се на лични захтев, приликом уписа у наредну школску годину.

Члан 55.

Студент Факултета који је започео основне студије према наставном плану и програму који је донет до ступања на снагу Закона о високом образовању или по раније акредитованом студијском програму има право да настави започете студије по студијском програму који је донет и акредитован у складу са Законом о високом образовању.

Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев студента, приликом уписа у школску годину.

Студент може остварити право из претходних ставова овог члана само у години у којој Факултет организује и изводи одговарајући студијски програм по одредбама Закона о високом образовању.

VII ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Члан 56.

Студент има права и обавезе утврђене законом, Статутом Универзитета, овим Статутом и општим актима Универзитета и Факултета.

Студент има право:

- на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање,
- на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије,
- на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом,
- да буде упознат са правима, обавезама и дужностима на почетку школске године;
- да настава и испити буду организовани у складу са студијским програмом и распоредом наставе и испита;
- да користи библиотеку и друге услуге за студенте;
- на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења,
- на повластице, које произилазе из статуса студента,
- на подједнако квалитетне услове студија за све студенте,
- на различитост и заштиту од дискриминације,
- на поштовање личности, достојанства, части и угледа,
- да бира и да буде биран у студентски парламент и друге органе Факултета.

Студент је дужан да:

- испуњава наставне и предиспитне обавезе,
- поштује опште акте установе,
- поштује права запослених и других студената на Факултету,
- учествује у доношењу одлука у складу са законом.

Студент има право на жалбу, у складу са Статутом Факултета, уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 2. тачке од 1. до 3. овог члана.

Жалба се подноси у писаној форми (у три примерка), декану, студенту продекану и Студентској служби у року од 3 дана рачунајући од дана, од када је по мишљењу студента који подноси жалбу, Факултет прекршио неку од обавеза.

Пре достављања жалбе на одлучивање Већу Факултета, декан, са студентом продеканом, спроводи претходни поступак у коме испитује наводе поднете жалбе.

Веће Факултета доноси коначну одлуку о жалби на основу навода жалбе и извештаја о претходном поступку који подносе и потписују декан и студент продекан.

Члан 57.

Студенти се упознају са правима и обавезама на почетку школске године.

Факултет је дужан да благовремено упознаје студенте са правима и обавезама у току школске године везаним за организацију наставе и испита.

Члан 58.

Студент има право на жалбу у складу са Статутом Универзитета и Факултета уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 2. тачка 1) - 3) претходног члана.

Жалба се подноси декану у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан одлучује по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука по жалби је коначна.

VIII МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНАТА

Члан 59.

Студенту који је уписан у текућу школску годину се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају:

- теже болести, уз приложу документацију;
- упућивања на студентску стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
- одслужења и дослужења војног рока;
- неге властитог детета до годину дана живота;
- посебне неге која траје дуже од дететове прве године живота;
- одржавања трудноће;
- када има статус врхунског спортисте;
- због припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство;
- уколико настане смртни случај у ужој породици.

Студенткињи која је у поступку биомедицински потпомогнутог оплођења, на њен захтев одобрава се мировање права и обавеза.

Током одобреног мировања, студент не може да полаже испите или остварује предиспитене обавезе и друге обавезе из наставног процеса.

Студент који је био спречен да прати наставу, извршава предиспитне обавезе и да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит под условима које пропише предметни наставник и продекан за наставу.

Члан 60.

Студент остварује право на мировање права и обавеза на његов лични захтев, уз који подноси и доказ о спречености да извршава своје обавезе.

Захтев из става 1. овог члана студент подноси, преко Студентске службе, продекану за наставу који на основу доказа процењује да ли постоји основ за мировање права и обавеза студента.

Захтев са документацијом која представља основ за мировање права и обавеза, мора се поднети у року од 30 дана од дана сазнања за околности које представљају основ за мировање, односно у најкраћем могућем року.

IX ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА

Члан 61.

Статус студента престаје у случају:

- исписивања са студија,
- завршетка студија,
- неуписивања школске године,
- кад не заврши студије до истека рока, који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, осим у случају студија уз рад,
- изрицања дисциплинске мере искључења са студија на Факултету.

Студент који студира уз рад, студент са инвалидитетом, студент који је уписан на студије по афирмативној мери и студент који има статус категорисаног врхунског спортисте задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

У рок за завршетак студија не рачуна се време мировања права и обавеза студента које је одобрено студенту у складу са Законом, Статутом и овим Правилником.

Студенту се, на лични захтев, може продужити рок за завршетак студија, најдуже до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

Престанак статуса студента због неуписивања школске године и неблаговременог завршетка студија констатује декан решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока за упис школске године односно завршетак студија.

Студент коме је статус студента престао због исписивања са Факултета или због неуписивања школске године има право да настави започете студије у статусу студента који плаћа школарину и нема право на промену статуса.

Наставак студија врши се на лични захтев студента.

X ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 62.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу.

За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најксније шест месеци од дана када је повреда учињена.

Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студената.

XI ПРОВЕРА ЗНАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Члан 63.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (пет) до 10 (десет).

Члан 64.

Провера знања студента обавља се на испиту из сваког наставног предмета.

Студент стиче право да полаже испит из наставног предмета после извршених предиспитних обавеза које су утврђене студијским програмом а могу да обухвате: предавања, вежбе (аудиторне, самосталне, лабораторијске), семинаре, менторски рад, стручну праксу, колоквијуме и слично.

Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено, односно практично што се утврђује студијским програмом сваког предмета.

Испит се полаже у седишту Факултета. Факултет може организовати полагање испита ван седишта, ако се ради о испиту из предмета чији карактер то захтева.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години.

После три неуспела полагања истог испита или у случају сукоба интереса студент или наставник могу упутити захтев декану да се испит полаже пред комисијом.

Правилником о условима и начину полагања испита и оцењивању на испиту Факултета ближе се уређује начин полагања испита и оцењивање на испиту.

XII ОВЕРА СЕМЕСТРА И УПИС ГОДИНУ СТУДИЈА

Члан 65.

Студент је обавезан да оверава семестар. Овера семестра се обавља уколико је студент извршио све обавезе из наставних предмета тог семестра што својим потписима у индексу потврђују предметни наставници.

Члан 66.

Студент оверава годину уколико има оверен зимски семестар и извршене све предиспитне обавезе из свих наставних предмета у летњем семестру што потврђују предметни наставници својим потписима.

Овера године обавља се до 30.септембра а најкасније до уписа наредне школске године.

Члан 67.

Упис се обавља подношењем уредно попуњеног индекса и уписног материјала Служби за студентска питања Факултета.

Упис студената у вишу годину студија почиње, по правилу од 15. септембра а завршава се десет дана по окончању задњег испитног рока у текућој школској години.

XIII ГУБИТАК ИЛИ ОШТЕЋЕЊЕ ИНДЕКСА

Члан 68.

Ако студент изгуби или оштеди индекс, дужан је да поднесе захтев за издавање новог индекса.

Захтев, са доказом о оглашавању индекса неважећим у Службеном гласнику и потврдом о измиреним трошковима издавања новог индекса, подноси се Студентској служби Факултета.

У случају оштећења индекса, уз захтев се прилаже и оштећени индекс.

Факултет издаје нови индекс, после проглашења оригинала неважећим, са знаком да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала неважећим.

XIV ЗАВРШНИ РАД НА ОСНОВНИМ И МАСТЕР СТУДИЈАМА

Члан 69.

Завршни рад је обавезан на свим нивоима студија и свим студијским програмима.

Основне академске студије у трајању од 3 године (180 ЕСПБ бодова) или 4 године (240 ЕСПБ бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и израдом и јавном одбраном завршног односно дипломског рада, у складу са студијским програмом.

Мастер академске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, израдом и одбраном мастер рада у складу са студијским програмом.

Број бодова којим се исказује завршни, дипломски или мастер рад улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Члан 70.

Завршни, дипломски и мастер рад су самостални радови студента, а сврха им је провера оспособљености кандидата за самостално коришћење и примену знања стечених током студија у пракси или научноистраживачком раду.

Завршни, дипломски и мастер испит се састоји из два дела:

- 1) истраживања која су у директној вези са реализацијом завршног рада;
- 2) израде завршног, дипломског и мастер рада и јавне усмене одбране.

Члан 71.

Одбрана завршног, дипломског и мастер рада је јавна.

Начин и поступак припреме, израде и одбране завршног, дипломског односно мастер рада уређује се општим актом Факултета.

XV СТРУЧНИ АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВ

Члан 72.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање три године стиче стручни назив са знаком звања првога степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године стиче стручни назив "дипломирани" са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши мастер академске студије стиче академски назив мастер са знаком звања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области.
Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних и академских назива утврђује Национални савет, на предлог Конференције универзитета, односно Конференције академија и високих школа.

Скраћеница стручног назива и академског назива мастер наводи се иза имена и презимена.

У међународном промету и у дипломи на енглеском језику назив који је стекло лице из става 1. овог члана је **bachelor**, назив који је стекло лице из става 2. овог члана је **bachelor with honours**, назив које је стекло лице из става 3. овог члана је **master**.

Члан 73.

Стручни, академски, односно научни назив који је стечен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), у погледу права која из њега произлазе, изједначен је са одговарајућим називом у складу са чланом 127. наведеног Закона.

XVI ПРАЋЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВЕ

Члан 74.

Студент има право да се изјашњава о квалитету наставе и раду наставника и сарадника.

Евалуацију студија Факултет спроводи путем анкете или на други примерен начин.

Студентска евалуација обухвата анкетање студената о редовности извођења наставе, радној комуникацији са наставницима, могућностима утицаја студената на структуру студијског програма, методологији извођења наставе, радном оптерећењу студената, испитима и о другим питањима од значаја за остваривање права и заштиту интереса студената.

Резултати студентске евалуације служе планирању мера за отклањање утврђених недостатака и унапређења наставе.

XVII НАГРАЂИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Члан 75.

Студент може бити награђен за постигнути успех на студијама, свој рад и допринос афирмацији Факултета.

Одлуку о додели награде доноси Савет Факултета на предлог Наставно научног већа.

XVIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Одредбе овог Правилника примењују се на студенте који су уписани на студијске програме који се реализују на Факултету према одредбама Закона о високом образовању.

Одредбе овог Правилника сходно се примењују и на студенте који су започели студије према наставном плану и програму који је донет до ступања на снагу Закона о високом образовању, у делу у коме нису у супротности са прописима који се примењују на те студенте.

Члан 77.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања на огласној табли и сајту Факултета.

Члан 78.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о правилима студирања на студијама првог степена Машинском факултету Краљево број 305/7 од 23. 04 2008. године и Правилник о правилима студирања на студијама другог степена Машинском факултету Краљево број 305/8 од 23. 04 2008. године.

ДЕКАН

Милић
др Миле Савковић, ред.проф.

